

Vào năm 54 tu i, ông Ngô i V V đ c làng báo qu c t bình ch n làm Ngh sĩ quan tr ng nh t trong năm 2011.

Ngh sĩ Ngô i V V tr c m t tác ph m s p đ t c a mình (DR)

Báo chí Anh M cũng nh các c quan truy n thông châu Âu quan tâm đ n Ngô i V V ch y u vì ông có thái đ b t khu t, không ph c tùng tr c các bi n pháp tr n áp, hù đ a tinh th n c a chính quy n Trung Qu c.

B b t h i tháng 4 năm 2011 r i b giam gi trong vòng 81 ngày mà không h có xét x , tr ng h p c a ông Ngô i V V đã t o ra m t làn sóng b t bình trong và ngoài n c. Trong kho ng th i gian b c m tù, m c dù b công an th m v n h n 50 l n, nh ng ông v n không nh ng b , b i vì cũng nh ông nói : ông đã không ph m pháp hay làm gì sai trái c . Đ c tr t do vào tháng 6 năm 2011, ông b quy t i tr n thu và nh v y bu c ph i n p 15 tri u nhân dân t (1,8 tri u euros) t i n ph t, ông hi n còn đang b đ i u tra v t i s h u các hình nh “khiêu dâm”.

T c ng v ngh sĩ, ông Ngô i V V nay đã tr thành bi u t ng c a t t c nh ng ng i b t đ ng chính ki n v i chính quy n Trung Qu c. Cu i tháng 12 v a qua, ông đã nh n tr l i ph ng v n c a đài RFI và nh t báo Le Monde. Hai thông tín viên Stéphane Lagarde (RFI) và Brice Pedroletti (Le Monde) đã g p ông Ngô i V V t i x ng v c a ông, n m vùng ngo i ô B c Kinh. Tr l i câu h i, công vi c h ng ngày c a ông là nh th nào k t khi ông đ c th v nhà, ngh sĩ Ngô i V V cho bi t :

Ngô i V V : Tôi không có l ch làm vi c c th , nh ng tôi luôn luôn b n r n. M i bu i sáng, tôi ph i làm vi c v i các đ ng nghi p c a tôi và tr l i các th c m c c a h . Chúng tôi cũng ph i lên k ho ch cho cu c tri n l m t ng lai và tr l i email. Có r t nhi u chuy n đ làm. Khi tôi có m t chút th i gian r nh r i, tôi truy c p m ng Internet, ch đ chào h i gi i tr t ng tham gia vào vi c quy n góp t i n (LTS : vi c quy n t i n là nh m đ giúp ông đ ng các kho n t i n b t bu c tr c khi làm th t c kháng cáo). Tôi tr l i các câu h i c a nh ng ng i truy c p Internet. Sau đó, vào bu i chi u, khi th i gian cho phép, tôi đ n công viên đ t p th d c và dành th i gian cho con c a tôi. Sau b a ăn t i, tôi ký gi y biên nh n cho các kho n t i n đ ng góp g i cho chúng tôi. Chúng tôi đã h a là s hoàn tr các kho n t i n cho vay này. Và đó là m t công vi c dài h i. M i ngày tôi ph i ký h n 300 t biên nh n. Chúng tôi hi n đã làm xong 8000 t m, còn kho ng 22000 t biên nh n ph i làm. Công vi c c a tôi là c g ng trao đ i và t o quan h giao l u v i h .

RFI : Công ty Fake c a ông b bu c t i "tr n thu ", h n gi thì th t c t t ng này đã đi đ n đâu?

Ngã i V V : Nh các b n bi t, tôi đã b b t ngày 3 tháng 4 năm 2011 và đ c tr t do vào ngày 22 tháng 6. Vi c b t gi đã đ c ti n hành mà không h có m t th t c pháp lý nào c . Khi công an th tôi ra, cũng không có m t l i gi i thích rõ ràng. Tôi luôn yêu c u là xin cho tôi bi t : tôi b b t giam v t i gì ? ban đ u, l i cáo bu c đ a trên nh ng gì tôi đã bày t trên m ng xã h i và đ a trên các tin nh n (tweets). Thêm vào đó, còn có nh ng phát bi u c a tôi v i báo chí n c ngoài. Khi tôi đ c th v nhà, thì lúc đó tôi m i phát hi n ra tôi b bu c t i tr n thu . H nói v i tôi r ng : l i bu c t i này không nh m vào tôi mà th t ra nh m vào công ty Fake, n i tôi đang làm vi c. V n đ y đây là các l i bu c t i này không có b ng ch ng và không đ a theo th t c pháp lý. H không bao gi tr l i cho chúng tôi các tài li u mà công an đã t ch thu trong lúc khám xét đ u tra.

Ngoài tôi ra, h còn b t gi m t nhân viên qu n lý và m t ki n trúc s làm vi c v i tôi đ bu c h ph i thú nh n. Trong s hai đ ng nghi p này, có m t ng i suýt n a là ch t trong lúc t m giam vì lên c n đau tim. Hi n gi , chúng tôi v n ph i n p h n 15 tri u nhân dân t (1,8 tri u euros) ti n ph t. Theo lu t pháp, chúng tôi ph i đóng tr c 8.450.000 nhân dân t (967.000 €) đ có th kháng đ n và b t đ u th t c bi n h . Đó là nh ng gì mà chúng tôi đã làm. Theo tôi nghĩ, h mu n chúng tôi b c n ti n, không còn đ kh nă ng đ xoay s , nh ng b t ng thay, ch trong vòng ch a đ y m t tu n, phong trào v n đ ng nh ng ng i i ng h chúng tôi đã quên góp kho ng 9 tri u nhân dân t . Bây gi , chúng tôi có th đ đ n kháng cáo. Chúng tôi còn ph i ch xem là li u v này s ti p đ i n v i m t phiên toà xét x hay không. Đi u này ch a ai bi t tr c đ c.

RFI: Có bao nhiêu nhân viên làm vi c v i ông trong công ty, và nh ng ng i này cũng b phi n nh u b i các th t c pháp lý hay không?

Ngã i V V : Sau khi đ c th v nhà, thì tôi m i bi t đ c r ng ba ng i trong gia đình tôi và b n đ ng nghi p c a tôi cũng đã b t m giam trong h n hai tháng li n. H đã th c s b b c đ i. Trong s nh ng ng i này, có m t ng i ch là tài x công ty, ng i th hai là m t đ ng nghi p, h đã tr i qua nhi u giây phút h t s c khó khăn trong th i gian t m giam. Hôm tôi b b t (3 tháng 4 năm 2011), t t c nh ng ng i làm vi c v i tôi, t c h n m t ch c ng i, đ u b đ a v s c nh sát đ th m v n. G n đây h n n a, công an l i đ n nhà đ m i nhi u ng i lên th m v n : trong đó có v tôi, m t nhà nh p nh và m t khách hàng mu n đ t mua tác ph m c a tôi. T t c đ u ph i tr l i các câu h i c a c nh sát.

RFI : Các đ u ki n giam gi ông trong g n ba tháng là nh th nào và m i l n th m v n h đã đ t v i ông nh ng câu h i gì ?

Ngã i V V : Tính t ng c ng , tôi đã b giam trong vòng 81 ngày. Trong su t th i gian này, tôi đã b th m v n h n 50 l n. Và trong các cu c th m v n, h u nh các câu h i đ u xoay vào s đ n thân hay quan đ i m chính tr c a tôi. Ch ng h n nh câu h i : "ông đã có vai trò gì trong cu c Cách m ng hoa lài?". Tôi th t s không bi t là ph i tr l i nh th nào tr c m t câu h i nh v y. Lúc đó tôi ch nói : "Các ông bi t tôi là m t ngh sĩ đ c l p, tôi làm vi c theo tr c giác. Tôi không bao gi thu c v m t đ ng phái hay b t k m t t ch c nào..." Sau đó h chuy n qua

hỏi tôi trên nhàn gì tôi đã viết vào nhàn năm 2007 - 2008 (LTS : Ngô Văn Văn đã dấn thân báo và quyên lĩ các gia đình nạn nhân trên đường đi T. Xuyên).

Hồ chí trích tôi đã có một giởng đi u h n lảo x c x c trong kho ng m t ch c bài viết đ kich chính quy n. Nhàn bài viết này b x p vào hàng ph n kháng nh m "t đ quy n l c nhà n c." H đ t i này cho tôi vì tôi đã dám phát bi u trong m t s h i th o t i Đ i h c H ng Kông. Nhàn dĩ nhiên, h ph i tìm m t cái c khác đ có th truy t tôi nh m t t i ph m. T đ m i n y sinh ra t i tr n thu hay t i s h u phim nh khiêu dâm. Lúc đ u tôi r t ng c nhiên và tôi nói v i h : "Các trò này r t là tr con, không ai s tin các ông đâu ! M i ng i đ u bi t r ng đây là m t v án chính tr ". H tr l i tôi r ng : "đ s m i ng i s tin" đi u mà h nói. Trong th c t , đ ng ý c a h đã rõ ràng ngay t đ u. G n ba tháng sau đó, h đ t nhiên th t ra mà không h báo tr c. Nhàn sau đó, h v n ti p t c nh c đi nh c l i r ng : tôi s b k t án h n 10 năm tù giam. Tôi s m t t do đ tr giá cho t i ác c a tôi.

RFI: Trong th i gian bị giam c m, ông có b bu c ph i t k m đi m, t phê bình?

Ngô Văn Văn : Có, đó là m t ph n c a th t c khi b n lâm vào tình hu ng này. B n ph i viết v nhàn sai l m mà b n nghĩ là b n đã ph m ph i. T t nhiên là b n t ch i làm chuy n này, nhàn h nói : "N u ông không t phê bình, thì tr ng h p c a ông s không bao gi đ c gi i quy t. Ông s không có lu t s bi n h , không đ c quy n liên h v i gia đình, không c n ph i có tòa xét x , và tình tr ng này có th kéo dài h n m t năm". Nhàn tôi đã ph m t i gì ? Tôi b o h : n u th t s có l i, thì l i đó là do h ho c tôi quy t đ nh, ch v m t pháp lý, tòa án không th xác đ nh đ c. H l p đi l p l i r ng : n u tôi không nh n l i, thì m i chuy n "c ti p t c nh th này". Tôi nh có nói v i h : "Tôi không bi t các ông mu n bu c tôi t i gì. Các b c nh kho thân đ ng trên Internet là tác ph m ngh thu t và tôi bi t không có đi u lu t nào mà ph n đ i l i đi u đó".

Sau đó tôi ti p t c th o lu n, tôi yêu c u h cung c p b ng ch ng nhàn v n không có câu tr l i. Sau m t th i gian dài, tôi m i đ ng ý viết : "N u có th ch ng minh r ng đó th c s là m t t i ác, thì lúc đó tôi s tr l i các cáo bu c". Tôi đã ph i viết chín ho c m i bài t phê bình, nhàn m i l n tôi không công nh n là mình có t i mà lúc nào cũng ghi rõ : N u đi u đó nh các ông ch ng minh th t s là có t i, thì tôi s tr l i các cáo bu c".

Tình hu ng lúc đó th t là khó khăn. Vì m i ngày, h l p đi l p l i v i tôi r ng : ông s trong tù h n m t năm, ông s không đ c xét x b i m t tòa án. Nhàn khó h n n a, là tôi không có b t k thông tin nào khác, tôi không h bi t chuy n gì đ ng x y ra bên ngoài. Hai ng i lính canh gác luôn đ ng tr c m t tôi, 24 trên 24, h nhìn tôi mà không h có m t l i gi i thích.

RFI : Trong g n ba tháng bị t m giam, nhàn kho nh kh c nào theo ông là khó khăn, kh nh c nh t ?

Ngô Văn Văn : Cha tôi là m t nhà th và sau khi t Paris tr v Trung Qu c, ông t ng b giam gi b i Qu c Dân Đ ng. Sau đó ông b đày, s ng l u vong trong th i Cách m ng Văn hóa Tân C ng. Vì v y, tôi sinh tr ng trong m t hoàn c nh gia đình đ y khó khăn. Không ph i ch v gia đình tôi nghèo kh , mà còn do cái b i c nh đàn áp chính ki n r t m nh m vào th i đó. Cu c Cách m ng Văn hóa hoàn toàn h y đi t tính ch t nhân b n, nó xóa b toàn b các giá tr có t th i Trung Hoa c đ i. B n thân tôi đã t ng ch ng ki n nhi u tình hu ng nh v y, tôi hi u

rõ ràng v cách b t giam theo ki u này và nh ng n i đau kh do hoàn c nh này gây ra. Tôi không h có o t ng gì v nh ng ng i có quy n l c trong tay. Dù v y, tôi ph i th a nh n r ng, tôi hoàn toàn b b t ng . Tôi không ng c nhiên cho l m khi tôi b ch n l i s n bay, r i b đ a m t cách bí m t t phi tr ng đ n tr i giam. Tôi cũng không ng c nhiên khi h che kín khuôn m t c a tôi, tr c khi công an th ng ph c t ng tôi vào hàng gh sau c a xe h i, tôi không ng c nhiên khi h còng tay tôi và c i áo qu n tôi ra đ khám xét, b i vì tôi nghĩ đó là đi u mà h v n th ng làm.

Ng c l i, tôi th t s choáng váng b t ng khi tôi nghe nói r ng tôi không có quy n ti p xúc v i m t lu t s trong g n sáu tháng và tôi không th nói v i gia đình là tôi đang ở đâu. Lúc đó, tôi m i c m th y r ng m i chuy n th t s là không n. Ngay vào lúc đó, tôi nh n ra r ng không có m t lu t s nào, hay m t pháp lu t nào có th b o v cho tôi. Vì v y, b t c ai trong hoàn c nh c a tôi đ u c m th y tuy t v ng. N u b n làm đi u gì đó sai trái, th m chí ngay c khi b n ph m t i gi t ng i, b n v n có quy n đ c lu t s thông báo v nh ng gì s x y ra v i b n. Nh ng trong các v án chính tr , đ lu n t i ng i ta ch đ a vào s c m thù. B n không th bi t h ghét b n đ n m c nào và b n cũng không bi t b n đã làm gì đ gây ra m t s thù ghét nh v y.

Đi u duy nh t mà tôi đã làm là bày t quan đi m cá nhân trên m t trang blog. Nh ng tr c khi b th m v n, tôi không th bi t r ng tôi b b t ph i ch ng là do đã phát bi u v tr n đ ng đ t T Xuyên? Hay là vì tôi lên ti ng ph n đ i vi c x ng v c a tôi Th ng H i b phá h y? H c đ n đ p h i tôi nh ng câu nh : "Ông quen bi t bao nhiêu ng i n c ngoài ? Ngh nghi p c a h là gì ? Ông đã làm gì cách đây 20 năm tr c, khi còn đang ở New York? Ti n c a ông đ n t đâu ? Ông có đ c tài tr b i các t ch c bài Trung Qu c? "B n thân tôi c m th y tôi đang lâm vào m t tình th h t s c vô lý, nh ng c n ác m ng l i r t hi n th c.

Đi u khó khăn nh t là tôi ph i c n rằng ch u đ ng, t ng giây t ng phút. Tôi không h bi t là hoàn c nh này s kéo dài bao lâu. Sau m t th i gian, b n đ n đ n ý th c r ng tr c khi b đ a ra tòa, thì b n đã b lu n t i r i có nguy c b k t án m i năm tù giam. M i chuy n x y ra nh th b n đang b ng i ta kêu án, đòi b tù, ch không ph i là m t cu c th m v n trong quá trình đi u tra. H gây áp l c và nói th ng r ng : ông s không bao gì nhìn th y l i m ông, trong m i năm n a, khi ông ra tù, con ông đã l n và s không còn nh n ra cha c a nó. Đây là m t tình hu ng r t khó khăn t ngày này qua ngày n , cho dù tôi không tin, nh ng nó l i tr thành th c t duy nh t đ i v i tôi.

RFI: Ông có th nói v th i thanh niên c a ông, nh ng năm tháng mà ông s ng và làm vi c i New York ?

Ng i V V : Tôi sinh ra ở Trung Qu c vào cu i nh ng năm 1950, vì v y tu i th c a tôi g n li n v i cu c Cách m ng văn hóa. Sau Cách m ng Văn hóa, tôi có c h i đi New York. Nh ng vào lúc đó, tôi không bi t nói ti ng Anh và ít có ki n th c v văn hóa ph ng Tây. Lúc đó tôi mu n đi ra n c ngoài vì tôi mu n đ c t do, mu n tr n thoát kh i Trung Qu c, b i vì tôi nghĩ r ng, n u l i, tôi không bao gì có th s ng n i. Có th nói trong th i gian đ u t i New York, tôi bu c ph i n l c thích nghi v i cu c s ng m i, đ h c h i t duy n p s ng cũng nh ngh thu t. Vì v y, trong nh ng năm 1980, tôi s ng lang thang ở New York mà không th c s có ch đích. Tôi ở l i New York trong vòng 12 năm (t năm 24 tu i đ n 36 tu i) và r t ít liên h v i gia đình. Mãi đ n khi tôi bi t tin cha tôi lâm b nh n ng, thì lúc đó tôi m i có c h i đ v thăm gia đình. Khi tr v Trung Qu c, thì tôi m i nh n ra tôi đã có h n 10000 đ n phim mà tôi đã th c hi n

New York. Sau đó tôi b t đ u đ ăng trên m ̣ng internet các b c ̣ nh này : m i ngày c ̣ tr ăm t ̣ m. Đ ̣ n nay thì trên m ̣ng Twitter, có kho ̣ng 200000 t ̣ m ̣ nh c ̣ a tôi. Tôi nghĩ vào th i gian đó tôi là m t trong nh ̣ng ngh sĩ ho t đ ̣ ng nh i u nh t ̣ Trung Qu c. Tôi có m ̣ trang blog trên m ̣ng sina.com , đ ̣ c kho ̣ng 13 tri u ng ̣ i úng h , theo dõi. Trang blog c ̣ a tôi b ̣ đ ̣ ng c ̣ a vào ngày 28 tháng 5 năm 2009.

RFI : Vì sao trang blog c ̣ a ông b ̣ đ ̣ ng c ̣ a ? Ph i chăng là do các bài vi t c ̣ a ông v ̣ tr ̣ n đ ̣ ng đ t T Xuyên ?

Ngô i V V : V ̣ng, h ̣ g i đ i n tho i cho tôi trong đêm 28/5/2009 tr ̣ c khi h ̣ đ ̣ ng c ̣ a trang blog. Nh ̣ng ng ̣ i đ u đây là quan ch ̣ c c ̣ p cao. H ̣ nói v i tôi r ̣ ng : "Ngày 4 tháng 6 s ̣ p đ ̣ n, ông có th ̣ h ̣ a v i chúng tôi là không g i b t k ̣ bài vi t nào v ̣ ngày này hay chăng ? (LTS : Ngày 4/6/2009 là k ̣ ni m phong trào Mùa Xuân B c Kinh, đ ̣ ng 20 năm sau v ̣ th ̣ m sát Thiên An Môn 4/6/1989). Vào lúc đó, tôi tr ̣ l i r ̣ ng : "tôi không có ý đ ̣ nh vi t bài v ̣ s ̣ ki n 4/6, cho dù không có ý đ ̣ nh, nh ̣ng tôi không th ̣ h ̣ a r ̣ ng tôi s ̣ không vi t gì c ̣ , b i v i đ i u đó v i ph ̣ m quy ̣ n t ̣ do ngôn lu ̣ n". Ch ̣ vài ti ̣ ng đ ̣ ng h ̣ sau, bat rang blog c ̣ a tôi hoàn toàn b ̣ đ ̣ ng c ̣ a trên các m ̣ng sina, sohu và m t đ i n đ ̣ n thông tin khác.

Sau s ̣ ki n này, m t s ̣ thanh niên đã g i i thi u cho tôi m ̣ng Twitter, n i mà tôi tr ̣ thành m t thành viên tích c ̣ c. M t trong nh ̣ng t ̣ m ̣ nh đ u tiên mà tôi g i lên m ̣ng này là b c ̣ nh ch ̣ p tôi kho ̣ thân, trong tay c ̣ m hình t ̣ ng "caonima" đ ̣ che b ̣ ph ̣ n sinh đ ̣ c (LTS caonima đ ̣ ch sát nghĩa có nghĩa là "ng ̣ a c ̣ và b ̣n", nh ̣ng trong cách khai thác s ̣ đ ̣ ng âm l i là m t cách ch ̣ i khéo, cho nên tr ̣ thành bi u t ̣ ng c ̣ a s ̣ ph ̣ n kháng, lu ̣ n lách l ̣ i kéo k i m duy t c ̣ a chính quy ̣ n Trung Qu c). Đ i u đó dĩ nhiên không làm cho các c ̣ quan k i m duy t hài lòng, và có th ̣ nói là v i c quy t i s ̣ h u các hình ̣ nh "khiêu dâm" b t ngu ̣ n t ̣ các t ̣ m ̣ nh ch ̣ p nh v ̣ y.

RFI : T i New York, ông có g ̣ p nh ̣ng nh ̣n v t nh ̣ Andy Warhol hay là nhóm nh ̣ c Velvet Underground ? Trong tác ph ̣ m ngh ̣ thu t ̣ nh h ̣ ng c ̣ a ông đ n t ̣ đ ̣u ?

Ngô i V V : Đ i v i g i i ngh sĩ, Andy Warhol vào nh ̣ng năm 1980 không còn là m t ch ̣ đ ̣ nóng b ̣ ng. Tôi t ̣ ng g ̣ p ông y m t l ̣ n nh ̣ng chúng tôi không th ̣ c s ̣ quen bi t nhau. Andy Warhol là bi u t ̣ ng c ̣ a nh ̣ng năm 1960 và 1970 nh i u h ̣ n là 1980. Nói v ̣ nh h ̣ ng, thì tôi tôi r ̣ t tôn tr ̣ ng ng ̣ ng m ̣ ngh sĩ Marcel Duchamp, cũng nh ̣ th ̣ h ̣ c ̣ a ông, nh t là các nhà trí th ̣ c Pháp và qu c t ̣ tham gia vào cùng m t trào l u qu c t ̣ : ch ̣ nghĩa siêu th ̣ c và phong trào Dada. Đây là m t nhóm ngh sĩ can đ ̣ m, có quan đ i m đ ̣ c đ ̣o và t ̣ m nhìn xa v ̣ m t ngh ̣ thu t và văn hóa. Và t ̣ t nhiên, tôi yêu chu ̣ ng nh i u ngh sĩ M , trong đó có Warhol. Theo tôi, Warhol là m t trong nh ̣ng g ̣ ng m t tài ba trong s ̣ các ngh sĩ cùng th i, ông th ̣ c s ̣ bi t th ̣ hi n văn hóa c ̣ a xã h i tiêu th ̣ mà ông đ ̣ ng s ̣ ng.

RFI : H i n t i, ông có th ̣ i gian hay không đ ̣ làm v i c trên các đ ̣ án m i ?

Ngô i V V : Tôi ph i hoàn thành các đ ̣ án đ ̣ đ ̣ c xúc ti n t i nh i u n i khác nhau. T ̣ t c ̣ các đ ̣ án này đã đ ̣ c lên ch ̣ ng trình tr ̣ c cái kho ̣ng th i gian hay ngay vào lúc tôi b ̣ giam g i . Th t ra thì v i t ̣ t c ̣ nh ̣ng gì đ ̣ ng đ i n ra xung quanh tôi, tôi không th ̣ nào xu t hi n, tham gia hay khai m ̣ c các cu c tri n l ̣ m. Cu c tri n l ̣ m các sáng tác c ̣ a tôi t i Đ ̣i B c n m trong s ̣ này. Đ ̣ ng th i, tôi cũng đ ̣ ng làm v i c trên nh ̣ng công trình m i, nh ̣ng đ i u đó đòi

hỏi rồi thì u thì i gian chu<#225;n b<#225;.

K<#225;t khi tôi làm quen v<#225;i Internet, tôi rồi thích ph<#225;ng ti<#225;n truy<#225;n thông này. Tôi nghĩ rồi ng đó là công c<#225; quan tr<#225;ng nh<#225;t thay đ<#225;i hoàn toàn ph<#225;ng th<#225;c truy<#225;n thông cũng nh<#225; cung cách c<#225;a con ng<#225; trong l<#225;i trao đ<#225;i thông tin, dĩ n dĩ t ý t<#225;ng. Trong th<#225;c t<#225;, tôi luôn nghĩ rồi ng m<#225;t ngh<#225; sĩ ph<#225;i tìm cách m<#225;i ch<#225;ng nh<#225;ng đ<#225; th<#225; hi<#225;n b<#225;n thân mình, mà còn đ<#225; giao ti<#225;p v<#225;i nh<#225;ng ng<#225; không nh<#225;t thi<#225;t ph<#225;i là ngh<#225; sĩ. Tôi đã th<#225;c hi<#225;n tác ph<#225;m Fairy Tale trong khuôn kh<#225; án h<#225;p tác v<#225;i Documenta <#225; Kassel c<#225;a Đ<#225;c. Nh<#225; có m<#225;ng internet, mà tôi đã tuy<#225;n l<#225;a 1001 ng<#225; i Trung Qu<#225;c. T<#225;t c<#225; các cu<#225;c trao đ<#225;u đ<#225;c th<#225;c hi<#225;n qua Internet. [...]

Cu<#225;i cùng, Internet m<#225;t ph<#225;ng ti<#225;n truy<#225;n thông đã đ<#225;c s<#225; d<#225;ng v<#225;i m<#225;c đích ngh<#225; thu<#225;t : nó ph<#225;c v<#225; cho m<#225;t tác ph<#225;m văn hoá nh<#225;u h<#225;n là m<#225;t công c<#225; k<#225; thu<#225;t. Ngoài ra, còn có công vi<#225;c c<#225;a tôi liên quan đ<#225;n tr<#225;n đ<#225;ng đ<#225;t <#225; T<#225; Xuyên, các cu<#225;c đ<#225;u tra kh<#225;o sát, thu th<#225;p thông tin t<#225; các nh<#225;n ch<#225;ng t<#225;i ch<#225;, đ<#225;u qua ng<#225; Internet. Các cu<#225;c th<#225;o lu<#225;n trên các dĩ<#225;n đàn tr<#225;c tuy<#225;n đã t<#225;o ra sinh l<#225;c, khí th<#225; cho các phong trào xã h<#225;i dân s<#225; trên m<#225;ng. [...] Không ai có th<#225; ngăn ch<#225;n chúng tôi, ngay c<#225; khi h<#225; giam gi<#225; tôi <#225; trong tù, h<#225; không bi<#225;t ph<#225;i làm th<#225; nào đ<#225; ngăn ch<#225;n m<#225;t phong trào đang chuy<#225;n đ<#225;ng.